

UVELJAVLJANJE PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV OZIROMA NEKATERIH DRUŽINSKIH IN SOCIALNIH TRANSFERJEV PO NOVI ZAKONODAJI OD 1. JANUARJA 2012 DALJE

NA KATERE PRAVICE SE NANAŠA NOVA ZAKONODAJA?

Nova zakonodaja ureja pravico do otroškega dodatka, denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka in državne štipendije. Prav tako se nanaša na znižanje plačila za programe vrtcev, subvencijo malice za učence in dijake, subvencijo kosila za učence, subvencijo prevozov za dijake in študente, oprostitev plačil socialnovarstvenih storitev in prispevek k plačilu pravic družinskega pomočnika, subvencijo najemnine, pravico do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev za socialno ogrožene osebe in na pravico do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje.

GLAVNE NOVOSTI NOVE ZAKONODAJE:

- enotna vstopna točka: vse pravice uveljavljate na centru za socialno delo (CSD)
- določen je vrstni red uveljavljanja pravic
- nekateri prejemki se zvišujejo, vendar se bo po novem pri odločanju o pravicah poleg dohodka bistveno bolj kot doslej upoštevalo tudi premoženje
- večja pravičnost in preprečevanje zlorab

ALI IN KATERE PRAVICE SE Z NOVO ZAKONODAJO UKINJAJO?

Z uveljavitvijo nove zakonodaje, torej od 1. januarja 2012, se ukinja državna štipendija za dijake, mlajše od 18 let. Družine, v katerih so dijaki do 18. leta starosti, bodo lahko, če bodo izpolnjevale pogoje, dobile višji otroški dodatek.

Z uveljavitvijo nove zakonodaje, torej s 1. januarjem 2012, se ukinja državna pokojnina. Dosedanji prejemniki državne pokojnine bodo lahko, če bodo izpolnjevali pogoje, prejeli denarno socialno pomoč in/ali varstveni dodatek. Center za socialno delo bo preračune opravil po uradni dolžnosti in vsem dosedanjim prejemnikom državne pokojnine v treh mesecih po uveljavitvi zakona izdal odločbe.

ALI BODO PREJEMKI PO NOvem NIŽJI?

Z novo zakonodajo se noben prejemek ne znižuje. Zvišuje se otroški dodatek za dijake do 18. leta starosti, zvišujeta se denarna socialna pomoč in varstveni dodatek. Res pa je, da se bo pri odločanju o pravicah bolj kot doslej upoštevalo premoženje, zaradi česar bo lahko znesek prejemka posameznika nižji kot do zdaj, nekateri bodo lahko katero od pravic tudi izgubili.

KJE DOBIM VLOGO?

Vzorec vloge je že objavljen na spletni strani ministrstva, vloga oblikovana za tiskanje bo na spletni strani ministrstva, e- uprave in CSD na voljo v začetku novembra, po 20. novembru pa jo boste lahko kupili tudi v knjigarnah.

KDAJ, KAM in KAKO LAHKO ODDAM VLOGO?

Vlogo lahko oddate od 1. 12. 2011 dalje na krajevno pristojni center za socialno delo (glede na vaše stalno prebivališče), in sicer osebno, po pošti ali elektronsko.

ALI MORAM VSE PRAVICE ZARADI UVELJAVITVE NOVEGA ZAKONA NA NOVO UVELJAVLJATI?

Ne.

Vlogo MORAJO v decembru oddati tisti, ki želijo katero od pravic uveljavljati prvič oziroma na novo.

Vlogo MORAJO v decembru oddati tudi tisti, ki želijo s 1. 1. 2012 uveljaviti znižano plačilo vrtca.

Vlogo MORAJO v decembru oddati tudi tisti, ki imajo pravico do otroškega dodatka priznано samo do 31. 12. 2011 – če želijo otroški dodatek prejemati neprekinjeno tudi po 1. 1. 2012.

Vlogo LAHKO v decembru oddajo tisti, ki bodo zaradi izgube državne štipendije za otroka do 18. leta starosti s 1. januarjem ostali brez štipendije in lahko zaradi tega pridobijo višji otroški dodatek.

Vlogo LAHKO v decembru oddajo vsi, ki želijo pravice, ne glede na to, da jim s 1. januarjem ne potečejo, imeti odmerjene že skladno z novim zakonom.

ALI SE BO O VSAKI PRAVICI ODLOČALO POSEBEJ?

Ne. Ko bo center za socialno delo prvič odločal o katerikoli pravici po novem zakonu, bo preveril tudi ali ste upravičeni in v kakšni višini do vseh drugih pravic in subvencij, do katerih ste takrat upravičeni na podlagi drugih odločb. Pravice iz javnih sredstev po novem zakonu se v tem primeru priznajo z dnem, ko začne veljati tista pravica, zaradi katere je center odločal po novem zakonu.

ALI BOM LAHKO V PREHODNEM OBDOBJU SAM IZBRAL TISTI SISTEM, KI BO ZAME BOLJ UGODEN?

Ne. Ko bo center za socialno delo odločil po novem zakonu, vam bodo pravice po stari zakonodaji prenehale veljati.

ALI MI Z DNEM UVELJAVITVE ZAKONA, TOREJ OD 1. 1. 2012, UGASNEJO VSE DOSLEJ PRIZNANE PRAVICE?

Ne. Večina pravic, ki jih že imate, vam velja do izteka veljavnosti odločb. Lahko pa od 1. 12. 2011 oddate novo vlogo in v tem primeru bo CSD o vseh pravicah, ki jih doslej že prejemate, odločil po novem zakonu. O nekaterih pravicah bo CSD odločil po uradni dolžnosti, torej vam ni treba storiti nič.

KAJ MORAM GLEDE PRAVIC IN PREJEMKOV, KI JIH TRENUTNO ŽE PREJEMAM, STORITI ZARADI UVELJAVITVE NOVE ZAKONODAJE?

- **otroški dodatek**

Tisti, ki trenutno prejemate otroški dodatek, ga boste ne glede na uveljavitev nove zakonodaje prejemali do takrat, kot je navedeno v odločbi. Samo zaradi uveljavitve novega zakona vam ni treba oddajati nove vloge. (Primer: če vam pravica do otroškega dodatka velja do marca 2012, boste otroški dodatek do takrat prejemali še skladno s staro oziroma trenutno veljavno zakonodajo. Vlogo za nadaljnje prejetje otroškega dodatka boste tako morali oddati v februarju 2012.) Lahko pa se odločite in vlogo oddate že v decembru. V tem primeru bo center odločal po novem zakonu in ob otroškem dodatku odločil na novo še o drugih pravicah, ki jih morda prejemate.

Novo vlogo za otroški dodatek morajo v decembru oddati tisti, ki jim stara odločba preneha z 31. 12. 2011, ali tisti, ki želijo to pravico uveljaviti prvič oziroma na novo (na primer če se jim je v decembru rodil otrok).

Svetujemo, da o oddaji nove vloge od 1. decembra 2011 dalje razmislijo predvsem tisti, ki imajo dijaka, ki še ni dopolnil 18. let. Po novem, od 1. januarja 2012, namreč dijaki do 18. leta starosti ne bodo več upravičeni do državne štipendije, bodo pa starši zanje lahko uveljavljali višji otroški dodatek.

- **denarna socialna pomoč**

Prejemnikom denarne socialne pomoči ni treba glede uveljavitve nove zakonodaje storiti nič. Center za socialno delo bo v treh mesecih po uveljavitvi zakona, torej do 31. marca 2012, sam preveril, ali ste do denarne socialne pomoči še upravičeni ali ne in v kakšni višini in ali morda izpolnjujete pogoje in ste upravičeni še do drugih prejemkov iz javnih sredstev in vas o tem obvestil oziroma vam posreduje novo odločbo.

Denarna socialna pomoč bo, tako kot je veljalo že doslej, tudi po novem vračljiv dohodek, kar pomeni, da vam jo v času življenja ni treba vračati, se pa upošteva pri omejitvi dedovanja.

- **varstveni dodatek**

Prejemnikom varstvenega dodatka ni treba za nadaljnje prejemanje zaradi uveljavitve nove zakonodaje storiti nič. Center za socialno delo bo v prvih treh mesecih prihodnjega leta, torej do 31. marca 2012, sam preveril ali so do varstvenega dodatka še upravičeni ali ne in v kakšni višini.

Pomembno: Pravica do varstvenega dodatka se po novi zakonodaji iz pokojninskega sistema prenaša na področje socialnega varstva, kar pomeni, da bo od 1. januarja dalje ta pravica podvržena omejitvi dedovanja. Prejemnikom varstvenega dodatka v času življenja tega prejemka ne bo treba vračati, če bodo po smrti zapustili določeno premoženje in tudi njihovi dediči ne bodo socialno ogroženi, pa bodo dediči premoženja ta prejemek morali vrniti oziroma se bo zapuščina za ta znesek omejila. Prejemniki varstvenega dodatka, ki so lastniki nepremičnine, te v času prejemanja varstvenega dodatka ne smejo odtujiti (prodati, podariti,...) ali obremeniti.

Če trenutni upravičenci varstvenega dodatka **ne bi želeli več prejemati**, morajo to do 31. 12. 2011 sporočiti Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

- **državna štipendija**

Tistim študentom in dijakom, ki so starejši od 18 let, in ki jim je pravica do državne štipendije za šolsko leto 2011/2012 že priznana, ni treba storiti ničesar. Štipendijo bodo prejeli celo šolsko leto oziroma dokler jim je pravica priznana z odločbo. Lahko pa decembra oddajo novo vlogo in v tem primeru bo center za socialno delo o državni štipendiji in hkrati tudi o drugih pravicah odločal na novo skladno z novo zakonodajo.

Dijaki, prejemniki državne štipendije, ki še niso dopolnili 18 let, po 1. 1. 2012 ne bodo več upravičeni do državne štipendije oziroma jim bo ta pravica do dopolnitve starosti 18 let mirovala (glej tudi: otroški dodatek).

- **znižanje plačila za programe vrtcev**

Vlogo za znižanje plačila za programe vrtcev za prihodnje leto **morate** oddati na novo. Nov obrazec lahko natisnete s spletne strani ministrstva in ga od 1. 12. 2011 dalje oddate na krajevno pristojni center za socialno delo in **NE VEČ NA OBČINO** kot doslej.

- **subvencija malice za učence in dijake**
- **subvencija kosila za učence**
- **subvencija prevozov za dijake in študente**

Če ste v šolskem in študijskem letu že upravičenec do zgoraj naštetih subvencij, vam te pripadajo celo šolsko leto oziroma toliko časa, kot je določeno v odločbi, in jih zaradi nove zakonodaje ni treba na novo uveljavljati.

- **oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev in prispevek k plačilu sredstev, namenjenih za plačilo oziroma doplačilo pravic družinskega pomočnika**

Upravičencem do teh dveh pravic zaradi uveljavitve nove zakonodaje ni treba storiti nič.

- **subvencija najemnine**

Upravičencem do subvencije najemnine zaradi uveljavitve novega zakon ni treba storiti nič.

- **pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev za socialno ogrožene osebe**
- **pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje**

Upravičencem do teh dveh pravic zaradi uveljavitve nove zakonodaje ni treba storiti nič. Centri za socialno delo bodo v prvih treh mesecih od uveljavitve zakona po uradni dolžnosti preverili, ali ste še upravičeni do denarne socialne pomoči, na katero sta pravici vezani, ali ne in vam bodo o tem izdali odločbo.